

Odluka:

PŽ 5149/04-3

Zbirni podatci

Broj odluke: PŽ 5149/04-3

Datum odluke: 5.9.2007 0:00:00

Vrsta odluke: Rješenje

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Branke Stilinović-Petrović, predsjednice vijeća, te Dubravke Matas i Alice Pelicarić, članova vijeća, u parničnom postupku tužitelja STEVE JAKŠIĆA I DANICE JAKŠIĆ iz Zagreba, Bartolići 17, koje zastupa punomoćnica Milka Savić, odvjetnica u Zagrebu, protiv tuženika TOPLOTA d.o.o. u stečaju, Zagreb, kojeg zastupa punomoćnica Nataša Owens, odvjetnica u Zagrebu, radi zaključenja ugovora o najmu stana sa zaštićenom najamninom, odlučujući o tužiteljevoj žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj VII P-5729/02 od 12. svibnja 2004. godine, u sjednici vijeća održanoj 5. rujna 2007. godine

Ukida se presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj VII P-5729/02 od 12. svibnja 2004. godine i predmet vraća tom sudu na ponovno suđenje.

Presudom označenom u izreci Trgovački sud u Zagrebu je odbio tužbeni zahtjev kojim su tužitelji predložili donošenje presude kojom se nadomješta ugovor o najmu stana u Zagrebu, Bartolići 17 na neodređeno vrijeme sa zaštićenom najamninom s precizno utvrđenim međusobnim obvezama ugovornih strana, tuženiku nalaže predaja stana u posjed tužiteljima i naknada troška postupka te obvezao tužitelje na naknadu troška postupka tuženiku u iznosu od 1.577,50 kn u roku od osam dana.

Prema obrazloženju, odluka je donesena jer je sud iz presude istog suda poslovni broj P-5605/93 koja je postala pravomoćna i ovršna 18. ožujka 1995. godine utvrdio da tužitelji nisu nositelji stanarskog prava te nemaju legitimaciju za podnošenje tužbenog zahtjeva kako su ga postavili. O troškovima je odlučeno primjenom članka 154. Zakona o parničnom postupku.

Tužitelji su podnijeli pravovremenu žalbu protiv navedene presude zbog bitne povrede odredaba postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava te odluke o troškovima postupka. Bitnu povredu postupka nalaze u neutvrđivanju pravno relevantnih dokaza i to uvida u spis P-5729/00. Navode da su predložili prekid postupka do okončanja postupka u tom predmetu, odnosno spajanje postupaka, no da sud nije niti obrazložio zašto ne prihvaća prijedloge žalitelja. Podredno ističu da se sud nije u obrazloženju pozvao niti na jedan propis koji regulira stambene odnose. Budući da je dozvoljeno ponavljanje postupka smatraju da su i dalje nositelji stanarskog prava, odnosno zaštićeni najmoprincipi te nalaze stav suda o tome da nije pravomoćno odlučeno o ukidanju presude apsurdnim. Predložili su usvajanje žalbe i ukidanje presude uz naknadu troškova prvostupanjskog i žalbenog postupka po Odvjetničkoj tarifi te dodjelu predmeta drugom sucu u rad.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Žalba je osnovana.

Pobijana presuda ispitana je primjenom odredbe članka 365. stavak 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01 i 117/03, u daljnjem tekstu: ZPP) u granicama razloga navedenih u žalbi, te pazeći po službenoj dužnosti na određene bitne povrede odredaba parničnog postupka i pravilnu primjenu materijalnog prava pri čemu je ovaj drugostupanjski sud našao da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavak 2. točka 11. ZPP-a.

Tužitelji su tužbom, kojom je pokrenuta ova parnica, predložili donošenje presude kojom se nadomješta ugovor o najmu stana na neodređeno vrijeme sa zaštićenom stanarinom. Navode da su nositelji stanarskog prava na stanu u Zagrebu, Bartolići 17/1, a da tuženik odbija zaključiti s njima ugovor o najmu stana. Ova materija regulirana je Zakonom o najmu stanova („Narodne novine“ broj 91/96 i 48/98, u nastavku: ZNS) pa tako članak 8. propisuje da zaštićenu najamninu plaćaju korisnici stanova koji su imali pravni položaj nositelja stanarskog prava na stanu do stupanja na snagu toga zakona. U članku 33. stavak 3. istog zakona propisano je ovlaštenje najmoprimaca za podnošenje tužbe sudu u slučaju da vlasnik stana u roku od tri mjeseca od pisanog zahtjeva najmoprimca ne sklopi ili odbije sklopiti ugovor o najmu stana.

Međutim, odredba članka 30. stavak 3. istog zakona propisuje da iznimno prava i obveze zaštićenih najmoprimaca ne stječu osobe protiv kojih je u tijeku postupak za otkaz ili prestanak stanarskog prava. Iz spisa proizlazi da je u vrijeme donošenja pobijane odluke u tijeku bio postupak za otkaz stanarskog prava tužiteljima te u smislu članka 30. stavak 3. ZNS tužitelji ne mogu steći prava i obveze zaštićenih najmoprimaca. Stoga se takva tužba ukazuje nedopuštenom i valjalo ju je odbaciti a ne odbiti tužbeni zahtjev, kako je to učinio prvostupanjski sud. Međutim u obrazloženju pobijane odluke nije navedeno koje materijalno-pravne propise sud primjenjuje te se odluka ukazuje nerazumljivom.

Prema odredbi članka 213. stavak 1. ZPP-a sud će odrediti prekid postupka ako odluči da ne rješava sam o prethodnom pitanju. Ako je sud (u drugom postupku) već donio pravomoćnu odluku o prethodnom pitanju, parnični sud je vezan takvom odlukom pa ne može sam rješavati prethodno pitanje niti prekinuti postupak pozivom na članak 213. stavak 1. ZPP-a. Prvostupanjski sud u konkretnom slučaju nije izvršio uvid u spis istoga suda iz kojeg je mogao na pouzdan način utvrditi jesu li odluka o otkazu stanarskog prava odnosno odluka o ponavljanju postupka pravomoćne, a odlučio je donijeti meritornu odluku. Kako iz obrazloženja nije moguće utvrditi zašto sud nije prihvatio prijedlog tužitelja za prekid postupka došlo je do bitne povrede odredaba parničnog postupka.

Glede žalbenog navoda o odbijanju prijedloga za spajanje ovog postupka s postupkom u predmetu radi otkaza stanarskog prava napominje se da odredbom članka 313. ZPP nije propisana dužnost suda spojiti postupke, nego ovlaštenje suda odlučiti o tome, ako se ispune određene pretpostavke. Sud je očito odbio prijedlog za spajanje postupaka, no to nije izrijeком naveo niti obrazložio te se pobijana odluka doista ne može ispitati.

Prvostupanjski sud je, osim toga, propustio donijeti odluku o prijedlogu za oslobađanje tužitelja od plaćanja sudske pristojbe, što će učiniti naknadno primjenom odredbi članka 172. stavak 3. ZPP-a a odluka će djelovati od podnošenja zahtjeva.

Slijedom svega navedenog, a primjenom članka 369. st. 1. ZPP-a, valjalo je ukinuti pobijanu prvostupanjsku odluku i predmet vratiti na ponovno suđenje u kojem će se najprije utvrditi u kojoj je fazi parnica koja se vodi pred istim sudom pod brojem P-5605/93 odnosno P-5729/02, a zatim ovisno o rezultatima utvrđenja odlučiti o prijedlozima tužitelja i donijeti odgovarajuća procesna rješenja ili meritornu odluku u kojoj će primijeniti materijalno pravo na koje je ukazao ovaj sud.